

CORDIS Results Pack:

Prywatne finansowanie na potrzeby efektywności energetycznej

Tematyczny zbiór wyników innowacyjnych badań finansowanych przez UE

Styczeń 2022

Nowe rozwiązania w zakresie finansowania transformacji energetycznej w Europie

Badania
i innowacje

WYDANIE
DRUGIE

Spis treści

3

Obniżenie ryzyka i kapitału związanego z gruntownymi renowacjami poprawiającymi efektywność energetyczną

5

Dekarbonizacja nieruchomości – strategia oceny i unikania ryzyka oraz zarządzania nim w związku z obniżaniem emisji CO₂ w ramach monitora ryzyka dekarbonizacji na rynku nieruchomości

7

Portal danych umożliwi standaryzację kredytów hipotecznych finansujących nieruchomości energooszczędne

10

Mechanizmy finansowania dostosowane do specyfiki kraju zapewnią pewne inwestycje w efektywność energetyczną

12

Mniejsze ryzyko inwestowania w efektywność energetyczną dla MŚP

14

Wspieranie właścicieli domów w prowadzeniu zrównoważonej renowacji

16

Bardziej przewidywalne wyniki na potrzeby projektów dotyczących efektywności energetycznej

18

150 mln euro zapewnia płynność inwestycji w efektywność energetyczną

20

Zapewnianie jakości na potrzeby usług w zakresie efektywności energetycznej

22

Zmierzenie kosztów renowacji w zakresie efektywności energetycznej

24

Zielone kredyty hipoteczne zwiększają popyt na energooszczędne domy

26

Innowacyjny instrument finansowy może przyspieszyć gruntowną renowację tutejszych budynków z czasów radzieckich

28

Innowacyjne rozwiązanie finansowe na potrzeby inwestycji na średnią skalę w zakresie efektywności energetycznej / energii odnawialnej w przemyśle

Od redakcji

Nowe rozwiązania w zakresie finansowania transformacji energetycznej w Europie

Zwiększenie efektywności energetycznej europejskich społeczeństw i gospodarek odegra kluczową rolę w umożliwieniu realizacji unijnych ambicji w zakresie klimatu, wzrostu gospodarczego i poprawy dobrobytu. Ma to pomóc w osiągnięciu do 2050 roku celu, jakim jest zapewnienie UE neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla. Chociaż w przeszłości sektor finansowy nie zawsze uważał efektywność energetyczną za atrakcyjny cel inwestycyjny, w niniejszej uaktualnionej broszurze Results Pack opisano 13 finansowanych ze środków UE projektów, które nadały nową dynamikę przyspieszeniu i zwiększeniu skali finansowania inwestycji z zakresu efektywności energetycznej w całej UE ze środków prywatnych, a także znacznie zwiększyły atrakcyjność tych inwestycji dla inwestorów.

Podczas gdy UE zwiększyła ilość środków publicznych przeznaczanych na potrzeby efektywności energetycznej, wciąż istnieje potrzeba dalszego odblokowania środków prywatnych. Aby do 2030 roku osiągnąć cele UE w zakresie klimatu i energii, takie jak zmniejszenie emisji dwutlenku węgla o 40% względem poziomu z 1990 roku oraz osiągnięcie efektywności energetycznej na poziomie 32,5%, wszystko to w ramach ambitnego projektu Europejski Zielony Ład, w latach 2021–2030 konieczne będzie przeznaczenie na te cele dodatkowych 260 miliardów euro rocznie. Duża część tych środków finansowych będzie musiała pochodzić z sektora prywatnego.

Pokonywanie przeszkód finansowych utrudniających inwestycje w zakresie efektywności energetycznej

Inwestycje w zakresie efektywności energetycznej często wiążą się z wysokimi kosztami transakcyjnymi, ponieważ projekty są zbyt małe i niewystarczająco zagregowane, aby były one interesujące dla inwestorów. Tego typu inwestycje, takie jak gruntowne modernizacje budynków, mają zazwyczaj stosunkowo długi okres zwrotu, a inwestorzy obawiają się, że oszczędności nie pokryją kosztów modernizacji energetycznej. Istnieje jednak coraz więcej dowodów na to, że ryzyko związane z inwestycjami w zakresie efektywności energetycznej jest niższe, niż postrzegają to rynki. Wyzwanie polega na tym, aby zapewnić inwestorów, że projekty w zakresie efektywności energetycznej są, ogólnie rzecz biorąc, bezpieczne, a także aby pomóc bankom i innym organizacjom finansowym naprawdę zrozumieć i łatwo ocenić wszelkie ryzyko i możliwości związane z danym projektem.

Pilnie potrzebna jest normalizacja techniczna i prawna na wszystkich etapach łańcucha wartości inwestycji, aby uprościć transakcje i zwiększyć pewność instytucji finansowych. Brak normalizacji projektów uniemożliwia sekurytyzację aktywów związanych z efektywnością energetyczną (kredytów lub kapitału własnego), wskutek czego instytucje finansowe nie są w stanie refinansować swojego zadłużenia na rynkach kapitałowych.

Zazwyczaj oczekuje się, że inwestycje w zakresie efektywności energetycznej zwrócą się wyłącznie za sprawą obniżenia rachunków za energię, jednak coraz więcej dowodów wskazuje na to, że w podejmowaniu decyzji dotyczących zwiększania efektywności energetycznej kluczową rolę odgrywają korzyści niezwiązane z energią. Chodzi tu na przykład o lepsze parametry w zakresie komfortu i zdrowia wewnątrz pomieszczeń, większą wartość budynku, mniejsze prawdopodobieństwo niespłacenia kredytu hipotecznego oraz niższe wskaźniki rotacji najemców lub pustostanów. Istnieje zatem realny potencjał finansowy i zachęty ekonomiczne mające skłonić instytucje finansowe do dokonywania większych inwestycji w zakresie efektywności energetycznej.

Ponadto istnieje potrzeba ustanowienia innowacyjnych programów finansowania na szczeblu regionalnym lub krajowym w celu stworzenia warunków dla odpowiedniego finansowania inwestycji w zakresie efektywności energetycznej ze środków prywatnych. Finansowane ze środków unijnych i krajowych programy wsparcia technicznego, takie jak EIB-ELENA i H2020/LIFE CET PDA, mają na celu stopniowe zmaksymalizowanie wskaźnika dźwigni funduszy publicznych w stosunku do środków prywatnych.

Wreszcie, dostawcy usług finansowych, konsumenci oraz podmioty publiczne i prywatne muszą prowadzić dialog dążący do znalezienia realnych rozwiązań mających na celu zwiększenie skali finansowania w zakresie efektywności energetycznej. UE umożliwia prowadzenie takiego dialogu za pośrednictwem forów zrównoważonych inwestycji energetycznych oraz Grupy Instytucji Finansowych ds. Efektywności Energetycznej (EEFIG).

Prezentacja 13 wiodących projektów

W niniejszej uaktualnionej broszurze Results Pack przedstawiono 13 szczególnych projektów finansowanych ze środków UE, w ramach których zajęto się opracowywaniem narzędzi i rozwiązań, które pomogą przyspieszyć finansowanie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej, jak również przedstawiono konkretne dowody na to, że te poddane szerokim testom rozwiązania są gotowe do dalszego rozbudowywania.

Obniżenie ryzyka i kapitału związanego z gruntownymi renowacjami poprawiającymi efektywność energetyczną

W 2019 roku ślad węglowy związany z eksploatacją budynków, na przykład ich ogrzewaniem, wzrósł do najwyższego poziomu w historii statystyk. Innowacyjny system finansowania, powstały dzięki środkom unijnym, sprawił, że kapitałochłonne nowoczesne rozwiązania energooszczędne stały się dostępne.

© Tomas Mikl, Shutterstock

Mimo że zużycie energii w globalnym sektorze budowlanym utrzymuje się na stałym poziomie, emisje CO₂ gwałtownie wzrosły i w 2019 roku wyniosły 28% globalnych emisji związanych z energią. Poprawa efektywności energetycznej budynków jest niezbędna do obniżenia tego wskaźnika.

Nowe przepisy budowlane wydają się atrakcyjnym celem, jednak problemem jest fakt, że około 85% budynków w Europie postawiono przed 2001 rokiem, a większość z nich będzie nadal istnieć w 2050 roku. Renowacja ma zatem kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Finansowany przez UE projekt Accelerate SUNSHINE (Save your bUildiNg by SavINg Energy. Begin to move more quickly) wspart działania renowacyjne małych i średnich gmin.

Finansowanie kluczowe dla realizacji

Standardowe renowacje obniżają zużycie energii o 20–30 %, natomiast gruntowne renowacje z wykorzystaniem najnowocześniejszych technologii mogą zmniejszyć zużycie energii przez budynek o ponad 75 %. Wymaga to jednak wysokich nakładów, które będą zwracać się przez wiele lat. Podmioty przeprowadzające renowacje potrzebują sposobu, by móc zapłacić za te gruntowne prace już dziś.

Przedsiębiorstwa usług energetycznych doskonale nadają się do odegrania kluczowej roli, ponieważ jednocześnie świadczą usługi energetyczne i finansują eksploatację. Zawierane przez nie umowy gwarantujące wydajność energetyczną z podmiotami prowadzącymi renowacje stanowią gwarancję oszczędności energii lub dostępność usługi energetycznej po niższej cenie. Jeśli przedsiębiorstwom usług energetycznych zabraknie gotówki, refinansowanie uzyskuje się poprzez sprzedaż przyszłych przepływów pieniężnych lub należności bankom w ramach transakcji forfaiting.

Na rynkach takich jak Łotwa, gdzie umowy gwarantujące wydajność energetyczną są stosowane od niedawna, banki niechętnie decydują się na takie rozwiązania. Program umów gwarantujących wydajność energetyczną Accelerate SUNSHINE dał przedsiębiorstwom usług energetycznych inną możliwość: refinansowanie umów poprzez „sprzedaż” przewidywanych (gwarantowanych) oszczędności energii do utworzonego w tym celu Łotewskiego Funduszu Efektywności Energetycznej Budynków (Latvian Building Energy Efficiency Facility, LABEEF). „LABEEF przejmuje w takim wypadku wszystkie dalsze ryzyka i zobowiązania właścicieli budynków”, wyjaśnia koordynatorka projektu Marika Roša z Ryskiego Uniwersytetu Technicznego.

Określić bariery

Takie rozwiązanie nie tylko minimalizuje nakłady inwestycyjne i ryzyko dla klientów, ale także gwarantuje eksploatację i utrzymanie inwestycji oraz zmniejszenie zużycia energii przez

cały okres trwania umowy (w niektórych przypadkach nawet do 20 lat). Dzięki ustandaryzowanej treści umów i procedurom zainteresowane strony mają jasno określone obowiązki, a prace remontowe w budynkach są wyższej jakości.

Zespół Accelerate SUNSHINE napotkał kilka przeszkód związanych z istniejącymi ramami prawnymi oraz brakiem spójności między gminami, co utrudniało planowe wspólne zarządzanie projektem i partnerstwo między gminami.

Pomimo trudności związanych z barierami politycznymi i ekonomicznymi zespołowi udało się doprowadzić do uruchomienia inwestycji energetycznych o wartości 20,1 mln euro, przeznaczonych na renowację ponad 100 000 m² budynków publicznych i wielorodzinnych. Przekładają się one na oszczędności energii od 30 % do 60 % oraz całkowitą roczną redukcję zużycia energii wynoszącą 8,6 GWh.

Projekt wniósł znaczący wkład w zrozumienie sposobu finansowania inwestycji w energooszczędne rozwiązania na Łotwie, wychodząc poza dominujące podejście polegające na wykorzystaniu dotacji publicznych. Ponadto moduł forfaitingowy platformy SUNSHINE został stworzony w taki sposób, aby mogły z niego korzystać inne kraje, co pozwoli na rozszerzenie systemu na całą Europę.

„Dowiedliśmy, że renowacja budynków poprzez innowacyjne finansowanie sprawdza się na Łotwie”, mówi Roša. „Ryga doceniła naszą pracę i zobowiązała się do uwzględnienia gwarancji efektywności energetycznej w przyszłych remontach i nowych inwestycjach”. Dodaje jednocześnie, że prawidłowo funkcjonujący rynek dla przedsiębiorstw usług energetycznych nie powstanie bez obowiązkowego uwzględnienia gwarancji efektywności energetycznej lub umów gwarantujących wydajność energetyczną w przypadku renowacji obiektów infrastruktury publicznej.

PROJEKT

Accelerate SUNSHINE – Save your bUildiNg by SavINg Energy. Begin to move more quickly

KOORDYNOWANY PRZEZ

Ryski Uniwersytet Techniczny (Łotwa)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/754080/pl

STRONA PROJEKTU

sharex.lv

Dowiedliśmy, że renowacja budynków poprzez innowacyjne finansowanie sprawdza się na Łotwie.

Dekarbonizacja nieruchomości – strategia oceny i unikania ryzyka oraz zarządzania nim w związku z obniżaniem emisji CO₂ w ramach monitora ryzyka dekarbonizacji na rynku nieruchomości

Za niewątpliwie szczytny należy uznać cel, jakim jest utrzymanie poziomu globalnego ocieplenia poniżej 2 °C do 2050 roku, jednak dobrze byłoby wiedzieć, jak tego dokonać. Projekt CRREM wytycza ścieżki dekarbonizacji dostosowane do typów aktywów i uwarunkowań poszczególnych krajów. Są one adresowane do właścicieli nieruchomości i interesariuszy celem umożliwienia im oceny i unikania ryzyka, a także zarządzania nim w związku z obniżaniem emisji CO₂.

Nie jest tajemnicą, że wielu sektorom uznawanym za strategiczne daleko do spełnienia wyznaczonych w porozumieniu paryskim celów dotyczących ograniczenia

wzrostu globalnego ocieplenia. Europejski sektor nieruchomości jest jednym z nich. Stawki za remonty są zbyt niskie, a zużycie energii o wiele za wysokie.

Interesariusze zaangażowani w projekt CRREM (Carbon Risk Real Estate Monitor – Framework for science-based decarbonisation pathways, toolkit to identify stranded assets and push sustainable investments) są przekonani, że ta luka jest po części spowodowana brakiem określonych celów rynkowych. Jak tłumaczy Sven Bienert, kierownik centrum kompetencji na rzecz zrównoważonego rynku nieruchomości IREIBS działającego przy Uniwersytecie w Ratybonie: „Ani inwestorzy, ani inne podmioty działające na rynku nieruchomości nigdy nie otrzymali wytycznych na temat »sprawiedliwego udziału« ich nieruchomości w emisjach CO₂. Poza tym brakowało narzędzi i oprogramowania do strategicznego planowania i identyfikacji ryzyka klimatycznego”.

Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest projekt CRREM, w ramach którego zdefiniowane zostały ścieżki dekarbonizacji według scenariusza 1,5 °C lub 2 °C, dostosowane do poszczególnych krajów i podsektorów (biura, hotele, sklepy itp.). Każda z trajektorii przewiduje na starcie aktualne poziomy emisji i zużycia energii i określa jasną ścieżkę dekarbonizacji do roku 2050.

„Oprócz umożliwienia inwestorom określenia własnych celów w oparciu o opracowane ścieżki stworzyliśmy również narzędzie do porównywania danych zużycia dla konkretnej nieruchomości

z wyznaczonymi celami. Tym samym inwestorzy otrzymali oprogramowanie, które skutecznie zwiększa transparentność ryzyka związanego z dekarbonizacją. Mogą również skalkulować tak zwane ryzyko osieroczone – poziom emisji, powyżej którego nie ma już mowy o sprawiedliwym udziale nieruchomości w emisji w oparciu o opracowane trajektorie”, mówi Bienert. Tym, co najbardziej cieszy

interesariuszy, jest fakt, że wyniki są również przedstawiane w kategoriach pieniężnych.

Wprowadzenie do nowego oprogramowania CRREM wiarygodnych danych było sporym wyzwaniem z uwagi na to, że w omawianym sektorze dane rynkowe są trudno dostępne, a ilość potrzebnych danych – olbrzymia. Należało bowiem uwzględnić istniejące zasoby nieruchomości, aktualne poziomy emisji oraz to, jak w przyszłości kształtować się będą czynniki emisji. Jednak zespół sprostał temu zadaniu, a oprogramowanie przez niego stworzone jest już w pełni funkcjonalne.

Narzędzie odniesienia dla przyszłych inwestycji

Inwestorzy bardzo chętnie korzystają z CRREM do zarządzania ryzykiem obniżania emisji CO₂, a jak zauważa Bienert, rozwiązanie

to rozprzestrzeniło się wśród przedsiębiorców. Do dnia planowanego zakończenia projektu w styczniu 2021 roku zespół będzie się więc koncentrował na działaniach upowszechniających i dalszej budowie społeczności użytkowników.

Dalsze finansowanie zostało już zagwarantowane, a nowy projekt właśnie wszedł w fazę końcową. „Pozyskaliśmy dużych inwestorów, w tym GPIF z Japonii i Ivanhoé Cambridge z Kanady, którzy korzystają z wyników naszego projektu. O naszych badaniach głośno zrobiło się nawet w Stanach Zjednoczonych – tamtejsze towarzystwo nieruchomości, American Real Estate Society, wyróżniło pracę badawczą przygotowaną przez zespół CRREM nagrodą w kategorii »Najlepsza Europejska Praca Badawcza«, chwali się Bienert.

Zespół projektu jest przekonany, że w ujęciu długoterminowym nowe narzędzie wyzwoli więcej proaktywnych inwestycji w zakresie efektywności energetycznej. Może ono również posłużyć do rozróżnienia pomiędzy „dobrymi” i „złymi” aktywami i nieruchomościami, przyznając zielone premie i opusty.

Jeżeli chodzi o aktywa objęte zarządzaniem, te będące własnością lub zarządzane przez testerów i użytkowników wycenia się na ponad 300 miliardów euro przy ponad 5 milionach metrów kwadratowych powierzchni do wynajęcia objętych analizą z wykorzystaniem nowego narzędzia. Bez wątpienia jego wpływ będzie wymierny i odczuwalny w ciągu najbliższych lat.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack* na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku.

PROJEKT

CRREM – Carbon Risk Real Estate Monitor – Framework for science-based decarbonisation pathways, toolkit to identify stranded assets and push sustainable investments

KOORDYNOWANY PRZEZ

Instytut Gospodarki Nieruchomościami (IIO) (Austria)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/785058/pl

STRONA PROJEKTU

crrem.eu

Inwestorzy otrzymali oprogramowanie, które skutecznie zwiększa transparentność ryzyka związanego z dekarbonizacją.

Portal danych umożliwi standaryzację kredytów hipotecznych finansujących nieruchomości energooszczędne

Projekty z zakresu efektywności energetycznej są skazane na porażkę bez dostępu do odpowiedniego finansowania. Z kolei finansowanie jest niemożliwe do zdobycia bez dostępu do wiarygodnych danych koniecznych do przeprowadzenia analizy ryzyka. W ramach projektu EeDaPP, będącego częścią szerszej inicjatywy dotyczącej kredytów hipotecznych finansujących nieruchomości energooszczędne (Energy Efficient Mortgages Initiative, EEMI), powstał protokół rynkowy do rejestrowania takich danych i ich udostępniania zainteresowanym stronom.

Obligacje ekologiczne cieszą się ostatnio sporą popularnością. Wartość tych papierów wartościowych o stałym przychodzie, wyemitowanych w Europie i stworzonych z myślą o finansowaniu projektów klimatycznych i środowiskowych, sięgnęła w 2018 roku 40 miliardów euro. Jednak pewne aspekty tego rozwiązania wymagają dopracowania, gdyż w UE nie istnieje jednorodny

standard dla obligacji ekologicznych i to pomimo faktu, że taka standaryzacja pomogłaby zwiększyć skalę udzielania zielonych pożyczek i ich finansowania.

Dzięki działaniom podjętym w ramach inicjatywy EEMI, w skład której wchodzi projekt EeMaPP i EeDaPP, poświęcone

Pierwszy raz mamy do czynienia z sytuacją, w której grupa największych banków i instytucji kredytów hipotecznych, dostawcy danych, przedsiębiorstwa i organizacje z sektora budownictwa i energetyki połączyły siły, aby wspólnie przyjrzeć się zagadnieniu prywatnego finansowania projektów zwiększających efektywność energetyczną.

protokołowi i portalowi danych na rzecz zwiększania efektywności energetycznej, taki standard może już wkrótce stać się rzeczywistością. „Aktualnie pracujemy nad Etykietą efektywności energetycznej nieruchomości objętych hipoteką (ang. Energy Efficient Mortgage (EEM) Label), aby stymulować rozwój tego rynku. Ma to zapewnić jego uczestnikom dostęp do odpowiednich, transparentnych i standaryzowanych informacji na temat kredytów hipotecznych za pośrednictwem jednolitego wzoru sprawozdawczego. Etykieta ma zapewniać sekurytyzację i emisję zielonych obligacji oraz zwiększać zaufanie i poziom wsparcia dla rozwiązań EEM”, mówi koordynator projektu Luca Bertalot.

Bertalot jest Sekretarzem Generalnym Europejskiej Rady ds. Listów Zastawnych (European Covered Bond Council, ECBC), założonej przez Europejską Federację Hipoteczną (European Mortgage Federation, EMF), która posiada rozległe doświadczenie w zakresie etykietowania obligacji, a więc nadawania im znaku jakości. W 2012 roku organizacja stworzyła Covered Bond Label – etykietę jakości będącą odpowiedzią na istniejącą na rynku potrzebę poprawy standardów i zwiększania transparentności w zakresie rynku obligacji zabezpieczonych. Projekt EeDaPP bazuje na sukcesie tej etykiety w kontekście efektywności energetycznej.

Wypełnianie luki w sektorze renowacji

„Pierwszy raz mamy do czynienia z sytuacją, w której grupa największych banków i instytucji kredytów hipotecznych, dostawcy danych, przedsiębiorstwa i organizacje z sektora budownictwa i energetyki połączyły siły, aby wspólnie przyjrzeć się zagadnieniu prywatnego finansowania projektów zwiększających efektywność energetyczną”, zauważa Bertalot.

Zamysł jest taki, aby zmniejszać lukę w sektorze renowacji dzięki inicjatywie na rzecz prywatnego finansowania. Miałoby się to odbywać poprzez podjęcie kompleksowych działań dających dostęp do funduszy publicznych, zachęt podatkowych i opustów udzielanych przez przedsiębiorstwa użyteczności publicznej. EEMI wspiera więc UE w dążeniu do realizacji celów w zakresie energooszczędności, włączając w te działania unię rynków kapitałowych i jej plan efektywności energetycznej.

„Kluczową innowacją projektu EeDaPP jest zaprojektowanie i wdrożenie protokołu rynkowego. Umożliwia on rejestrowanie na szeroką skalę danych dotyczących aktywów EEM (loan-by-loan) za pośrednictwem standardowych wzorów sprawozdań. Dostęp do danych umożliwia centralny portal, który stale śledzi wydajność aktywów EEM, co pozwala na ich znakowanie celem emisji obligacji, z których środki przeznaczone są na zwiększanie efektywności energetycznej”, wyjaśnia Bertalot.

Zgodnie z koncepcją przyszłego portalu zostanie on wyposażony w dwa główne elementy: obszar oczekiwania, w którym dane są przechowywane i skąd są udostępniane do analizy, oraz narzędzie do analityki biznesowej, w którym dane są gromadzone i przygotowywane do analiz przez różne grupy użytkowników do celów własnych.

Dzięki temu, że w ramach projektu udało się zgromadzić techniczne i finansowe zestawy danych, interesariusze będą mogli powiązać funkcje efektywności energetycznej budynku z jego wartością oraz możliwością wywiązania się z umów kredytowych. Takie rozwiązanie pozwala lepiej zrozumieć wpływ efektywności energetycznej na prawdopodobieństwo niewykonania przez pożyczkobiorcę zobowiązania oraz stratę z tytułu niewykonania zobowiązania. Ponadto pokazuje, że możliwe jest identyfikowanie aktywów EEM pod kątem preferencyjnego traktowania kapitału w oparciu o gromadzone na szeroką skalę standaryzowane dane oraz analizę korelacji.

Kolejnym istotnym osiągnięciem projektu jest opracowanie definicji EEM. Zgodnie z tą definicją celem EEM jest finansowanie zakupu/budowy lub renowacji budynków mieszkalnych i komercyjnych. Nacisk kładziony jest na te budynki, które spełniają lub przewyższają odnośne najlepsze standardy rynkowe, zgodne z obowiązującymi wymogami prawa UE, lub dają szansę na poprawę efektywności energetycznej o przynajmniej 30 %.

W inicjatywę EEMI zaangażowanych jest obecnie 107 uczestników w ramach programów pilotażowych, 59 banków pilotażowych oraz 48 organizacji wspierających. We wrześniu 2020 roku ruszy kolejny projekt będący następcą projektów EeMaPP i EeDaPP. Bazując na osiągnięciach poprzedników,

twórcy nowego projektu podejmą starania na rzecz rozwoju EEM w Europie i poza nią.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack* na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku.

PROJEKT

EeDaPP – Energy efficiency Data Protocol and Portal

KOORDYNOWANY PRZEZ

Rada ds. Listów Zastawnych i Hipotek (Belgia)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/784979/pl

STRONA PROJEKTU

energyefficientmortgages.eu

Mechanizmy finansowania dostosowane do specyfiki kraju zapewnią pewne inwestycje w efektywność energetyczną

Zróźnicowanie barier utrudniających finansowanie projektów zwiększających efektywność energetyczną w Europie wymaga podejścia uwzględniającego konkretne uwarunkowania krajowe. W ramach projektu E-FIX powstał zestaw rozwiązań, które już teraz mają pomóc w zaoszczędzeniu łącznie 54 GWh energii rocznie w sześciu krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz w regionie Kaukazu.

Charakter czynników hamujących inwestycje w rozwiązania zwiększające efektywność energetyczną zazwyczaj różni się zależnie od kraju. Niektóre kraje korzystają z niskich cen paliw kopalnych, co czyni modernizację nieopłacalną, natomiast

w innych problemem jest brak ram prawnych i regulacyjnych, niska świadomość użytkowników końcowych lub brak doświadczenia w finansowaniu rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną.

Finansowany przez UE projekt E-FIX powstał w odpowiedzi na te różnorodne bariery. Konsorcjum pomogło interesariuszom w znalezieniu odpowiednich, innowacyjnych mechanizmów finansowania w Armenii, Austrii, Chorwacji, Czechach, Gruzji i Polsce. „Zidentyfikowaliśmy najbardziej odpowiednie mechanizmy, takie jak leasing, umowy gwarantujące wydajność energetyczną oraz crowdfunding, i w każdym z krajów zrealizowaliśmy projekty pilotażowe”, mówi Andreas Karner, lider zespołu ds. energii i środowiska w ConPlusUltra oraz koordynator projektu E-FIX.

W każdym z krajów konsorcjum miało do zrealizowania trzy cele. Po pierwsze, należało opracować założenia projektowe, które będą realizowane po roku 2020, a następnie powołać centra kompetencji finansujące inwestycje w energooszczędność. Obecnie trwa uruchamianie czterech takich ośrodków. Centra te posiadają niezbędne know-how w zakresie finansowania rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną i zapewniały ciągłość działań określonych w projekcie w nadchodzących latach. Po trzecie, stworzył krajowe plany działania celem zwiększania świadomości o efektywności energetycznej i dostępności różnych mechanizmów finansowania.

W przypadku Gruzji konsorcjum przetestowało leasing jako jedną z form finansowania projektów z zakresu efektywności energetycznej. „Nasz partner opracował kompleksowy mechanizm leasingu energooszczędnych urządzeń. Jest to całościowy pakiet rozwiązań dających dostęp przedsiębiorcom z sektora prywatnego do urządzeń zwiększających efektywność energetyczną i wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych”,

wyjaśnia Karner. Platformy leasingowe w Gruzji stają się coraz bardziej profesjonalne i nastawione na zwiększanie różnorodności możliwości finansowania.

Przed realizacją projektu E-FIX leasing nie był brany pod uwagę w projektach energetycznych w Gruzji. Zespół zidentyfikował kilka rodzajów odpowiednich projektów pilotażowych, które dotyczą maszyn i urządzeń budowlanych, maszyn rolniczych, maszyn drogowych, mobilnych linii produkcyjnych, maszyn używanych w transporcie oraz technologii pozyskiwania energii ze źródeł

odnawialnych. Kraj przygotował łącznie 53 projekty pilotażowe, których łączna wartość inwestycyjna wynosi około 6 milionów euro.

temat sytuacji lokalnego rynku efektywności energetycznej. Strony wspólnie zidentyfikowały wyzwania, luki, przeszkody i możliwości, a także opracowały raporty uwzględniające uwarunkowania charakterystyczne dla każdego z krajów.

„Ogólnie rzecz biorąc, jednym z najważniejszych wyników projektu jest opracowanie materiałów szkoleniowych oraz przeszkolenie ambasadorów, którzy zapewnią wzmocnienie know-how na poziomie krajowym”, dodaje Karner. Opracowane w projekcie moduły szkoleniowe obejmują zagadnienia z zakresu dydaktyki, crowdfundingu, leasingu, umów gwarantujących wydajność energetyczną oraz finansowania projektów.

Wśród projektów realizowanych w sześciu krajach partnerskich znalazł się remont wiedeńskiej szkoły międzynarodowej, finansowany metodą crowdfundingu, oraz wymiana urządzeń grzewczych w gminie Pokrzywnica w Polsce, sfinansowana na podstawie umowy gwarantującej wydajność energetyczną. Zrealizowano w sumie 78 projektów, których łączna wartość wyniosła 31 mln euro, przy oszczędnościach zużycia energii sięgających 54,09 GWh/rok.

Przeprowadzono także prace nad tworzeniem krajowych planów działania oraz europejskiej mapy drogowej dla finansowania projektów z zakresu efektywności energetycznej. Patrząc długoterminowo, Karner wyraża nadzieję, że innowacyjne metody finansowania projektów zwiększających efektywność energetyczną będą zyskiwały na popularności. „Nasz projekt wspiera tworzenie nowych polityk, przygotowuje grunt pod inwestycje, rozwija możliwości i umiejętności, a także przyczynia się do oszczędzania energii i wykorzystywania do jej produkcji źródeł odnawialnych”, dodaje.

Nasz projekt wspiera tworzenie nowych polityk, przygotowuje grunt pod inwestycje, rozwija możliwości i umiejętności, a także przyczynia się do oszczędzania energii i wykorzystywania do jej produkcji źródeł odnawialnych.

Działania po zakończeniu projektu

We wszystkich krajach uczestniczących w projekcie zespół zaprosił interesariuszy, aby podzielili się spostrzeżeniami na

PROJEKT

E-FIX – Developing and transferring an innovative Energy Financing mix in order to activate private sector finance for increased investments in sustainable energy projects

KOORDYNOWANY PRZEZ

ConPlusUltra (Austria)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/785081/pl

STRONA PROJEKTU

energyfinancing.eu

Mniejsze ryzyko inwestowania w efektywność energetyczną dla MŚP

Projekt ESI Europe przychodzi z pomocą przedsiębiorcom z sektora MŚP, obawiającym się ryzyka inwestowania w efektywność energetyczną, oferując im rozwiązania „pod klucz”. Twórcy projektu zaprezentowali swoje podejście do zagadnienia efektywności energetycznej wybranym MŚP z Włoch, Portugalii i Hiszpanii. Jego założenia pozytywnie oceniły już największe firmy ubezpieczeniowe i instytucje finansowe.

© Freedomz, Shutterstock

MŚP mogą być siłą napędową innowacyjności, lecz obszar efektywności energetycznej to dla nich wciąż nieodkryty łąd. Od decyzji o rozpoczęciu inwestycji nie ma już odwrotu, a niewiadomych dotyczących rezultatów jest bardzo wiele. Czy olbrzymie wydatki kiedyś się zwrócą? Czy obietnice oszczędności składane przez przedsiębiorstwa usług energetycznych rzeczywiście są wiarygodne?

Dotychczas najprostszą i najbezpieczniejszą odpowiedzią na powyższe pytania było utrzymanie status quo. Daniel Magallon, dyrektor zarządzający w firmie Basel Agency for Sustainable Energy (BASE), tłumaczy: „Priorytetem dla MŚP są zwykle inwestycje z obszaru bliskiego ich zasadniczej działalności. Dzięki temu lepiej kontrolują ryzyko i wielkość zwrotu z inwestycji, unikając marnotrawienia i tak już ograniczonych zasobów”.

Jako koordynator projektu ESI Europe (Driving Investment in Energy Efficiency through Energy Savings Insurance in Europe), Magallon wierzy, że ubezpieczenia inwestycji w energooszczędność (ang. energy savings insurance, ESI) są dobrym rozwiązaniem, które zagwarantuje MŚP zwrot z inwestycji. „ESI ograniczają ryzyko i gwarantują duże oszczędności energii. Model składa się z czterech głównych elementów: wzoru umowy pomiędzy klientem a dostawcą; ESI oferowanych przez lokalne firmy ubezpieczeniowe; opinii technicznej na temat projektu sporządzonej przez niezależny podmiot zatwierdzający; oraz dostępu do różnych źródeł konkurencyjnego finansowania lokalnych instytucji finansowych”, dodaje Magallon.

Oprócz wyjątkowego połączenia mechanizmów zasadnicza innowacyjność ESI polega na uruchomieniu tak zwanego systemu informacji zarządczej (ang. Management Information System, MIS), platformy internetowej do monitorowania i sporządzania sprawozdań z wykonania każdego projektu. Ponadto mechanizm ESI wykorzystuje technologię blockchain, która ma zagwarantować stabilność i bezpieczeństwo operacji.

Z kolei system MIS jest zasadniczo platformą do wymiany informacji pomiędzy interesariuszami. „Dostawca rozwiązania opracowuje i przesyła na platformę sprawozdania z wykonania projektu, a klient zatwierdza je lub odrzuca. Podmiot odpowiedzialny za walidację zarządza raportami i je weryfikuje w razie potrzeby, zaś instytucje ubezpieczeniowe i finansowe mają wgląd w wykonanie projektu, który wspierają”, mówi Magallon.

Mobilizowanie MŚP

Celem projektu ESI Europe było zaszczepienie kompletu rozwiązań ESI na gruncie europejskim, ze szczególnym naciskiem na Włochy, Portugalię i Hiszpanię. Twórcy projektu zawarli już szereg umów o współpracę z różnymi podmiotami odgrywającymi ważną rolę w modelu ESI.

„W sumie zaangażowaliśmy sześć renomowanych firm ubezpieczeniowych z trzech krajów, w których działamy. Jest to ważny krok, ponieważ model ESI powstał z myślą o przekonywaniu coraz większej liczby odbiorców końcowych, że inwestowanie w efektywność energetyczną ma sens. Zdołaliśmy pozyskać również pięć instytucji finansowych, a także blisko współpracujemy ze wszystkimi podmiotami w zakresie poszczególnych aspektów modelu ESI”, podkreśla Magallon.

Wysiłki na rzecz zaangażowania MŚP zaczęły przynosić efekty jeszcze przed wybuchem pandemii COVID-19, dlatego Magallon jest przekonany, że konsorcjum zdoła wrócić na właściwe tory z końcem 2020 roku, wyrażając jednocześnie nadzieję na szybki powrót do inwestycji wstrzymanych z powodu pojawienia się koronawirusa. Z całą pewnością zespół upatruje swoją szansę na sukces w sektorze dachowych paneli słonecznych w Hiszpanii. „Wierzymy, że model zaproponowany w ramach projektu ESI Europe sprawdzi się również w tych trudnych warunkach, tym bardziej, że przecież zmniejsza ryzyko niepewności inwestycji”, zauważa Magallon.

Usługa zostanie wdrożona na rynek pod nazwą „GoSafe with ESI”. Jej sukces z pewnością zatrząśnie rynkiem i wpłynie na zmianę zachowań, pokonując większość przeszkód stojących na drodze inwestycji MŚP w efektywność energetyczną.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku*.

ESI ograniczają ryzyko i gwarantują duże oszczędności energii.

PROJEKT

ESI Europe – Driving Investment in Energy Efficiency through Energy Savings Insurance in Europe

KOORDYNOWANY PRZEZ

Basel Agency for Sustainable Energy (Szwajcaria)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/785061/pl

STRONA PROJEKTU

esi-europe.org
gosafe-esi.com

Wspieranie właścicieli domów w prowadzeniu zrównoważonej renowacji

W ramach inicjatywy EuroPACE przetestowano na szeroką skalę innowacyjny model finansowania projektów z zakresu efektywności energetycznej, który jest obecnie wdrażany w różnych miastach Europy. Ich powodzenie może być kluczem do realizacji celów klimatycznych w Europie.

Zmodernizowanie domu, tak aby stał się bardziej energooszczędny, bywa niełatwym zadaniem, szczególnie w niepewnych czasach. Właściciel musi wystarać się o kredyt, znaleźć sprawdzonego architekta i wykonawców, a także spożytkować ograniczone środki w taki sposób, aby wystarczyły na całość prac. Jeżeli dodamy do tego nowe wymagania dotyczące zrównoważonego rozwoju oraz masę formalności, to mamy wystarczająco dużo

przeszkód, aby zniechęcić nawet najbardziej zmotywowanych właścicieli.

Jest jednak nadzieja. Dzięki wsparciu ze środków unijnego projektu EuroPACE (Developing, piloting and standardising on-tax financing for residential energy efficiency retrofits in European cities), konsorcjum siedmiu firm, agencji

© Miriam Nieto

energetycznych, miast i organizacji non-profit zdigitalizowało cały proces renowacji i przetestowało go w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) w Olot w Hiszpanii.

„Postanowiliśmy pomóc mieszkańcom Olot w renowacji domów. Stworzyliśmy pierwszy program ekologicznej renowacji domów, który łączy w sobie atrakcyjne finansowanie, wsparcie techniczne i inteligentne finansowanie”, wyjaśnia Eduard Puig, dyrektor operacyjny w hiszpańskiej firmie GNE Finance, będącej jednym z partnerów projektu.

W projekcie EuroPACE powstały trzy innowacje: nowa metoda pozwalająca na zmobilizowanie zarówno kapitału prywatnego, jak i funduszy publicznych; uproszczony, cyfrowy system kompleksowej renowacji domów, zapewniający wszelkie potrzebne porady i wsparcie techniczne, szkolenie, weryfikację i usługi finansowania; oraz podwójna polityka publiczna.

Dzięki tym narzędziom projekt EuroPACE pokonał główne bariery utrudniające renowację domów. Zespół projektu wsparł lokalnych właścicieli domów w wyborze wykonawców, weryfikacji prac i pozyskiwaniu finansowania.

W sumie pozyskano około 1,87 mln euro środków na inteligentne domy, poprawę dostępności architektonicznej, energooszczędne okna i drzwi, izolację, ogrzewanie i chłodzenie oraz rozwiązania w zakresie energii odnawialnej.

Z programu mogą skorzystać nawet osoby znajdujące się w trudnej sytuacji dzięki mechanizmowi obniżania ryzyka, który pozwala uzyskać przystępne finansowanie nawet w przypadku wysokiego ryzyka kredytowego.

należności. „Po pierwsze pozwalamy, aby administracja publiczna uczestniczyła w procesie poboru należności w przypadku kredytów zagrożonych oraz spłat zaległych w celu zapewnienia inwestorom odpowiedniej ochrony. Następnie upewniamy się, że finansowanie zostało przekazane na rzecz konkretnej nieruchomości, przekształcając je tym samym w finansowanie aktywów”, mówi Cannarozzi.

Po przeprowadzeniu w 28 krajach UE wstępnej analizy prawnej i fiskalnej twórcy projektu wskazali trzy miasta (Lizbonę, Mouscron i Walencję) jako te, w których wdrożenie EuroPACE miałyby największe szanse powodzenia. Uczestnicy projektu znaleźli partnerów i założyli lokalne punkty kompleksowej obsługi.

To jednak nie wszystko. Od czasu zakończenia inicjatywy EuroPACE stała się ona inspiracją dla wielu innych projektów UE oraz marką samą w sobie. Jeden z takich programów jest obecnie rozwijany na Balearach, natomiast Barcelona rozpoczęła realizację programu HolaDomus.

„Stworzyliśmy zestaw narzędzi, który będzie pomagał podmiotom w opracowywaniu skalowalnych i zintegrowanych modeli renowacji domów”, mówi Puig. Użyteczność zestawu powinna dalece wykraczać poza ramy czasowe projektu EuroPACE. Puig dodaje też: „Nasza spółka spin-off Fundació EuroPACE działa już w ośmiu kolejnych miastach prowincji Girona i prowadzi rozmowy z regionalnymi władzami w sprawie objęcia zasięgiem całej prowincji”.

Stworzyliśmy zestaw narzędzi, który będzie pomagał podmiotom w opracowywaniu skalowalnych i zintegrowanych modeli renowacji domów.

Lokalne strategie dla Europy

Zespół EuroPACE czerpie inspirację z bardzo udanego modelu finansowania PACE wprowadzonego w Stanach Zjednoczonych. „Model ten bazuje na zrozumieniu przez lokalne i stanowe organy państwa, że modernizacja energetyczna jest dobrem publicznym. Podejście to uzasadnia wdrożenie takiego systemu podatkowego, w którym spłata kredytu następuje w drodze podatku”, wyjaśnia David Cannarozzi, dyrektor generalny firmy GNE Finance. „Programy PACE były ponadto rozwiązaniem pionierskim w zakresie włączania firm świadczących usługi energetyczne do procesu sprzedaży, co znacząco pobudziło popyt na remonty domów”.

Skopiowanie modelu amerykańskiego nie było jednak wcale takie łatwe. Pomysł zmiany ustawodawstwa podatkowego początkowo nie spotkał się w Europie z entuzjazmem, jednak konsorcjum znalazło w końcu skuteczne rozwiązanie prawne, polegające na włączeniu władz miast w proces spłaty i poboru

PROJEKT

EuroPACE – Developing, piloting and standardising on-tax financing for residential energy efficiency retrofits in European cities

KOORDYNOWANY PRZEZ

CASE – Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych (Polska)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/785057/pl

STRONA PROJEKTU

europace2020.eu

Bardziej przewidywalne wyniki na potrzeby projektów dotyczących efektywności energetycznej

Projekt ICP Europe umożliwia niezwykle potrzebną normalizację procesów realizacji projektów dotyczących efektywności energetycznej. Twórcy korzystający z jego certyfikacji odnotowują oszczędności znacznie bliższe ich początkowym przewidywaniom, zmniejszając w ten sposób koszty inwestycyjne w ramach procesu.

© kanhiphat, Shutterstock

Każda osoba lub firma chętna do inwestycji w projekty dotyczące efektywności energetycznej słyszała o kwestii, którą zainteresowane podmioty nazywają „ryzykiem niepowodzenia”. Amerykanie mają nawet na to specjalne powiedzenie: „sprawdź i płać lub załóż i płać”. Jak mówi Jorge Rodrigues de Almeida, założyciel i dyrektor zarządzający firmy RdA Climate Solutions: „W rzeczywistości oznacza to, że liczymy na dane rezultaty, ale brakuje nam norm, aby móc je zmierzyć”.

Almeida zna ten problem aż za dobrze. Od lat doradza on rządowi i głównym gałęziom przemysłu w zakresie projektów dotyczących zrównoważonej energii. Pomógł on także nadać

kształt projektowi ICP (Investor Confidence Project). Co jest jego celem? Normalizacja sposobu opracowywania i dokumentowania projektów z zakresu efektywności energetycznej oraz dokonywania pomiarów w ich ramach.

Program ICP Europe ukształtowały dwa różne projekty: ICPEU i I3CP (Industrial and Infrastructure Investor Confidence Project). Podczas gdy pierwszy z nich skupiał się na budynkach, drugi dotyczył projektów przemysłowych i infrastrukturalnych. W obu przypadkach wciąż występowały pewne rozbieżności między przewidywaną a rzeczywistą poprawą efektywności energetycznej.

We wszystkich krajach UE obowiązują różne normy w zakresie opracowywania projektów zwiększających efektywność energetyczną. Musieliśmy ustalić, jakie wymogi prawne, ramy i normy obowiązują, a następnie odwzorować je w naszym procesie.

„Opracowujemy znormalizowane protokoły i związane z nimi narzędzia, takie jak specyfikacje rozwojowe projektów, katalog zasobów krajowych i szablony na potrzeby projektów dotyczących efektywności energetycznej z zakresu budownictwa, przemysłu, a także infrastruktury, w przypadku których skupiliśmy się szczególnie na projektach dotyczących oświetlenia ulicznego i przemysłu”, mówi Almeida.

Na początku projektu, w maju 2017 roku, pomysł, że normalizacja rozwoju i dokumentacji może zmniejszyć efekty i koszty transakcji, wydawał się dość abstrakcyjny. Jednak pod koniec projektu ICPEU globalny dostawca ubezpieczeń i reasekuracji, firma Munich Re, zaakceptował go i zaczął oferować niższe stawki ubezpieczeniowe dla projektów z certyfikatem ICP.

Od powszechnych norm po udane projekty

Od tego czasu liczba projektów z certyfikatem ICP „Investor Ready Energy Efficiency™” zaczęła nagle rosnąć. W Liverpoolu w wyniku projektu o wartości 13 milionów funtów szterlingów (14,5 miliona euro) udało się poprawić efektywność energetyczną i zmniejszyć emisję CO₂ w trzech lokalnych szpitalach brytyjskiej narodowej służby zdrowia (NHS). Modernizacja obejmuje nowe gazowe ośrodki kogeneracyjne, nowe napędy silnikowe o zmiennej prędkości obrotowej, optymalizację instalacji oraz rozbudowany program modernizacji oświetlenia. „Projekt ten przyniósł gwarantowane oszczędności na poziomie 14 500 000 kWh rocznie, co daje roczne oszczędności w wysokości 1,85 miliona funtów szterlingów. Zapewnia to średnią oszczędność energii na poziomie 50 %, a węgla na poziomie 33 %”, zauważa Almeida.

Rozwiązania w zakresie oszczędzania energii wdrożone w zakładzie produkcyjnym firmy GOURMET w Wiedniu są kolejnym przykładem owocnego projektu powstałego dzięki ICP. Rozwiązania te – obejmujące ponowne wykorzystanie ciepła odpadowego z dwóch urządzeń do szybkiego chłodzenia w celu zaspokojenia zapotrzebowania na ciepło trzech systemów wentylacyjnych – powinny pozwolić na osiągnięcie rocznych oszczędności energii na poziomie 635 MWh w przypadku gazu ziemnego i 135 MWh w przypadku energii elektrycznej. Inwestycja zwróci się po 6,3 roku.

Jak wskazuje Almeida, osiągnięcie takiej normalizacji było dla konsorcjum największym wyzwaniem. „We wszystkich krajach UE obowiązują różne normy w zakresie opracowywania projektów zwiększających efektywność energetyczną. Musieliśmy ustalić, jakie wymogi prawne, ramy i normy obowiązują, a następnie odwzorować je w naszym procesie. Co dziwne, nikt nigdy wcześniej tego nie dokonał”.

Kolejną przeszkodą byli sami twórcy projektów. „Wierzą oni, że ich sposób rozwijania projektu jest wyjątkowy i odróżnia ich od konkurencji. Gorzka prawda jest taka, że często tak nie jest”, mówi Almeida. To, co odkrył zespół, było raczej nieudokumentowanym i często niekontrolowanym procesem, który opiera się na wielu arkuszach kalkulacyjnych, modelach i oddzielnych obliczeniach – jest to gotowa recepta na popełnienie błędów i powstanie luki efektywności.

„To dokładnie ten sam problem, z którym borykano się przy pierwszych projektach farm wiatrowych”, dodaje Almeida. „Każdy twórca miał swój własny sposób na ocenę projektów, dopóki przemysł i finansiści nie połączyli sił w celu wypracowania metodologii normalizacyjnej. Nie zaszliśmy z ICP jeszcze tak daleko, jest to jednak wielki krok naprzód”.

Twórcy projektów, którzy na początku upatrywali w ICP źródło dodatkowej złożoności, teraz wydają się być zgodni, podczas gdy sektor finansowy natychmiast przyjął to rozwiązanie jako właściwe podejście. Chociaż zarówno projekt ICPEU, jak i I3CP dobiegły już końca, zespół projektowy ściśle współpracuje z zespołami tych projektów w celu włączenia ICP do ich różnych procesów.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack* na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku.

PROJEKT

I3CP – Industrial and Infrastructure Investor Confidence Project

KOORDYNOWANY PRZEZ

EnergyPro Limited (Zjednoczone Królestwo)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/754056/pl

STRONA PROJEKTU

europe.eepformance.org

150 mln euro zapewnia płynność inwestycji w efektywność energetyczną

Innowacyjne, sprawdzone narzędzia zachęcają do zwiększenia inwestycji w inicjatywy na rzecz efektywności energetycznej – zwłaszcza te prowadzone przez MŚP.

W miarę jak cały świat dąży do ograniczenia emisji dwutlenku węgla, rośnie zapotrzebowanie na energooszczędne rozwiązania. Niestety istnieje ryzyko, że znaczna część tego zapotrzebowania nie zostanie zaspokojona z powodu braku środków.

„MŚP i małe projekty w sektorze efektywności energetycznej mają trudności z pozyskiwaniem przystępnego finansowania zewnętrznego oraz inwestycji potrzebnych, by odnieść sukces”, mówi Michael Pachlatko, dyrektor na Europę Joule Assets, firmy działającej na rzecz rozwoju czystej energii, dostępu do rynku dla małych klientów oraz rynków efektywności energetycznej.

Przy wsparciu unijnego projektu LAUNCH (Sustainable energy assets as tradable securities) Joule Assets pracuje nad

wypełnieniem tej luki dotyczącej finansowania. „Naszym głównym celem jest ustandaryzowanie procesu rozpatrywania inwestycji w energooszczędne rozwiązania poprzez wykorzystanie innowacyjnych, sprawdzonych w branży narzędzi”, tłumaczy Pachlatko. „Ten zestaw rozwiązań pozwoli na agregację i sekurytyzację inwestycji w projekty poprawiające efektywność energetyczną – niezależnie od ich wielkości”.

Odkręcenie kurków z pieniędzmi

W skład konsorcjum LAUNCH weszły setki interesariuszy z sektora energetycznego i finansowego, w tym deweloperzy, fundusze finansowe, banki i przedsiębiorstwa usług energetycznych.

„Wiedzieliśmy, że aby nasze rozwiązania przyniosły rzeczywiste korzyści użytkownikom i aby spotkały się z akceptacją rynku, muszą zostać zaprojektowane przez tych, którzy będą ich używać”, dodaje Pachlatko.

Zespół przygotował zestaw praktycznych, ustandaryzowanych materiałów. Należą do nich umowy o poprawę efektywności energetycznej dla inwestorów, ustandaryzowane protokoły oceny ryzyka dla inwestorów, narzędzia dla podmiotów realizujących projekty umożliwiające dostęp do kapitału rozwojowego oraz sprawdzone przez branżę propozycje wartości dla klientów końcowych podmiotów realizujących projekty.

„Każde z tych rozwiązań opracowano z myślą o wprowadzeniu pieniędzy i płynności na rynek efektywności energetycznej i umożliwieniu skorzystania z niego małym i średnim przedsiębiorstwom”, mówi Pachlatko.

MŚP i małe projekty w sektorze efektywności energetycznej mają trudności z pozyskiwaniem przystępnego finansowania zewnętrznego oraz inwestycji potrzebnych, by odnieść sukces.

Aby mieć pewność, że narzędzia te odpowiadają rzeczywistym potrzebom rynku, w projekcie przeprowadzono szeroko zakrojony program pilotażowy w kilkunastu krajach europejskich. W sumie w ciągu roku jedno lub więcej rozwiązań LAUNCH przetestowało 17 deweloperów i pięć instytucji finansowych.

Wyniki tych programów pilotażowych zostały wykorzystane w szeregu inwestycji o wartości 150 mln euro, zwiększając ich wartość dodaną. „Kwota ta obejmuje 2,1 mln euro w transakcjach zamkniętych w trakcie

trwania projektu oraz kolejne 31 mln euro w inwestycjach, które są rozpatrywane pod kątem finansowania po jego zakończeniu”, objaśnia Pachlatko.

W ramach projektu powstało także LAUNCH Learning Hub, zbiór bezpłatnych materiałów edukacyjnych poświęconych najważniejszym pojęciom finansowym i handlowym. „Dzięki

hubowi użytkownicy mogą skuteczniej prezentować swoją firmę, projekt lub linię projektów inwestorom i klientom końcowym”, mówi Pachlatko.

Czerpanie korzyści

LAUNCH to coś więcej niż tylko zbiór narzędzi – to cały ruch. „Wszystkie nasze rozwiązania można traktować jako punkt wyjścia do dalszej pracy”, mówi Pachlatko.

Weźmy na przykład finansowany ze środków UE projekt PROPEL. Rozpoczął się on w czerwcu 2021 roku i angażuje wielu interesariuszy projektu LAUNCH. „Ten projekt wykorzystuje impet programu LAUNCH i ma na celu stworzenie długoterminowego, zinstytucjonalizowanego rozwiązania dotyczącego wyzwań związanych z inwestycjami w zrównoważoną energię”, wyjaśnia Pachlatko.

Jak mówi Pachlatko, w ramach projektu powstanie Stowarzyszenia Finansowania Zrównoważonej Energii (ang. Sustainable Energy Finance Association, SEFA), które będzie kontynuować prace wykonane w ramach projektów LAUNCH i PROPEL.

PROJEKT

LAUNCH – Sustainable energy assets as tradable securities

KOORDYNOWANY PRZEZ

Joule Assets Europe Group (Włochy)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/847048/pl

STRONA PROJEKTU

launch2020.eu

Zapewnianie jakości na potrzeby usług w zakresie efektywności energetycznej

Budowanie zaufania do usług w zakresie efektywności energetycznej jest kluczem do zwiększenia inwestycji w zrównoważone budownictwo. W ramach projektu QualitEE opracowywane są kryteria oceny jakości i programy zapewniania jakości, które mają pomóc w realizacji tego celu.

© Olivier Devroede, Shutterstock

Kim są dostawcy usług w zakresie efektywności energetycznej? Niektóre firmy zainteresowane nowymi technologiami i środkami pozwalającymi na bardziej efektywne wykorzystanie energii, którą zużywają, z pewnością się już z nimi spotkali. Jednak faktem jest, że większości z nich trudno jest zaufać tym dostawcom, co może częściowo wynikać z braku informacji.

Celem projektu QualitEE (Quality certification frameworks for Energy Efficiency services to scale up responsible investment in the building sector) jest postawienie sprawy jasno poprzez

dostarczenie wiarygodnych narzędzi na potrzeby oceny jakości oraz zamówień. Obejmują one wytyczne dotyczące oceny jakości, oceny finansowej oraz podręcznik na temat zamówień. „Nasz zestaw narzędzi buduje zaufanie między konsumentami, dostawcami i finansistami. Oferuje on informacje dotyczące najlepszych praktyk, jak również ramy potrzebne do osiągnięcia konsensusu w sprawie określenia dobrej jakości usług”, mówi Klemens Leutgöb, koordynator projektu i dyrektor generalny austriackiej firmy doradczej w zakresie innowacji i inżynierii energetycznej – e7 energy innovation & engineering.

Zestaw narzędzi może być wykorzystywany do samooceny, od etapu opracowywania projektu po zamówienia i realizację. Został on opracowany w ścisłej współpracy z zainteresowanymi podmiotami i przetestowany w ramach 28 projektów pilotażowych prowadzonych w 11 krajach europejskich. Do tej pory projekty pilotażowe doprowadziły do zaoszczędzenia 33 GWh energii i ponad 9 200 ton CO₂ każdego roku.

W każdym z tych 11 krajów zespół zainicjował opracowanie krajowych programów zapewniania jakości. „Do stworzenia trzonu tych programów wykorzystaliśmy kryteria oceny jakości naszego zestawu narzędzi. W większości przypadków są one na wczesnym etapie realizacji, ale wszystko jest na dobrej drodze do ich urzeczywistnienia”, dodaje Rodrigo Morell, kierownik projektu ds. programów zapewniania jakości i dyrektor zarządzający hiszpańskiej firmy doradczej CREARA.

Specjalnie dostosowane podejścia

Jedną z pierwszych kwestii, jaką zespół zidentyfikował w wyniku swoich badań, jest różnorodność projektów dotyczących usług w zakresie efektywności energetycznej. Projekty pilotażowe QualitEE zdają się odzwierciedlać te realia, a ich inwestycje sięgają od 20 000 euro na wymianę oświetlenia po 8,5 miliona euro na gruntowne modernizacje budynków.

Ponadto na rynkach poszczególnych państw członkowskich istnieją różne lokalne niuanse. Jak wyjaśnia Leutgöb, wymagało to elastycznego podejścia. „Określiśmy kryteria oceny jakości, które można zastosować przy ocenie usług w zakresie efektywności energetycznej o dowolnym rozmiarze i zakresie lub w oparciu o dowolne podejście. Ujawniają one, czy przy opracowywaniu usługi uwzględniono kluczowe dla jej powodzenia elementy, a nie wymuszano konkretnego podejścia lub standardowej umowy. Ponadto określiliśmy główny zestaw kryteriów oceny jakości na szczeblu europejskim. Stanowi on wspólne ramy na potrzeby adaptacji w poszczególnych krajach, uwzględniające niuanse rynku lokalnego”.

Ostatecznie zespół projektu musiał wypracować różne podejścia instytucjonalne do oceny jakości w zależności od danego kraju. Podczas gdy niektóre kraje, takie jak Hiszpania, były przesycane różnymi programami certyfikacji – potrzebując

ulepszenia istniejących programów, a nie tworzenia nowych – w innych krajach brak było takich programów lub wymagały one stworzenia nowych programów uzupełniających te istniejące (np. Zjednoczone Królestwo).

Określiśmy kryteria oceny jakości, które można zastosować przy ocenie usług w zakresie efektywności energetycznej o dowolnym rozmiarze i zakresie lub w oparciu o dowolne podejście.

Dzięki badaniom przeprowadzonym w 15 krajach europejskich zespół projektu mógł również stworzyć obszerną bazę danych na temat rynków usług w zakresie efektywności energetycznej – obejmujących zarówno umowy o poprawę efektywności energetycznej (ang. energy performance contracting, EPC), jak i umowy o dostawę energii (ang. energy supply contracting, ESC) – którą można przejrzeć na oficjalnej stronie internetowej. Zespół porównał wyniki zebrane w latach 2017 i 2019 z wcześniejszymi badaniami

z lat 2013 i 2015. Przede wszystkim stwierdzono, że rynki EPC wzrastają, że koncepcja EPC jest generalnie postrzegana jako zbyt złożona i że cały rynek napędza presja na obniżenie kosztów energii.

Zainteresowane podmioty są ogółem bardzo zadowolone z prac poczynionych w ramach projektu QualitEE. Zespół ma nadzieję, że projekt ostatecznie pobudzi wzrost poprzez poprawę zaufania, informacji i normalizacji.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack* na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku.

PROJEKT

QualitEE – Quality certification frameworks for Energy Efficiency services to scale up responsible investment in the building sector

KOORDYNOWANY PRZEZ

e7 energy innovation and engineering (Austria)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/754017/pl

STRONA PROJEKTU

qualitee.eu

Zmierzenie kosztów renowacji w zakresie efektywności energetycznej

Nowy mechanizm finansowania pomaga właścicielom w remontowaniu domów przy wsparciu przedsiębiorstwa energetycznego, co może przyczynić się do przeprowadzenia bardzo potrzebnych modernizacji w europejskich zasobach mieszkaniowych.

Masowa renowacja zasobów mieszkaniowych ma kluczowe znaczenie dla realizacji unijnego celu dotyczącego neutralności klimatycznej. Potencjał w zakresie oszczędności energii jest ogromny, a większość rozwiązań technicznych już istnieje, trzeba je tylko wdrożyć na dużą skalę.

Dlaczego więc tak się nie dzieje? „Remont domu przekracza możliwości finansowe wielu europejskich rodzin”, wyjaśnia Pablo González Reed, konsultant z firmy Creara Energy Experts. „Chociaż w dłuższej perspektywie remonty takie przyniosą właścicielom domów oszczędności, wielu z nich nie ma wystarczających środków na pokrycie kosztów prac z góry”.

Jednym z możliwych rozwiązań tego problemu są systemy finansowania rachunkowego. „Systemy finansowania rachunkowego to stosunkowo nowy mechanizm finansowania, w ramach którego przedsiębiorstwo energetyczne pokrywa z góry koszty renowacji”, mówi González. „Podobnie jak w przypadku pożyczki właściciel domu spłaca zobowiązanie wobec przedsiębiorstwa energetycznego w comiesięcznych rachunkach za energię”.

Choć systemy finansowania rachunkowego mają potencjał, by sprawić, że renowacje energetyczne znajdą się w zasięgu ręki niemal każdego właściciela domu, to do ich prawidłowego

działania potrzebne jest wsparcie zarówno ze strony przedsiębiorstw energetycznych, jak i podmiotów finansujących. Jak jednak tłumaczy González, przedsiębiorstwa energetyczne są sceptycznie nastawione do finansowania rachunkowego, a instytucje finansowe podchodzą do tego pomysłu z perspektywy wierzyciela.

„Podmioty finansujące nie biorą pod uwagę oszczędności energii w ramach renowacji jako kluczowego miernika skuteczności tych mechanizmów finansowania”, mówi. „Jeśli systemy finansowania rachunkowego mają działać, potrzebujemy współpracy zarówno przedsiębiorstw energetycznych, jak i instytucji finansowych”.

Udało się rozwiązać wiele wątpliwości, jakie towarzyszyły tym mechanizmom finansowania na początku projektu.

Tu kluczową rolę może odegrać finansowany przez UE projekt Ren-on-Bill (Residential Building Energy Renovations with On-Bill Financing). Koordynowany przez Creara Energy Experts projekt ma na celu opracowanie zestawu innowacyjnych, niezawodnych i powtarzalnych modeli biznesowych finansowania rachunkowego, uwzględniających różne potrzeby i sytuacje, w jakich mogą się znaleźć przedsiębiorstwa energetyczne zainteresowane komercjalizacją tego rodzaju usług.

„Dostosowujemy ponadto te modele biznesowe tak, aby przyciągnąć inwestycje instytucji finansowych i znaleźć synergii między sektorem energetycznym oraz finansowym”, dodaje González.

Zestaw skutecznych rozwiązań

Podstawowym elementem projektu, za który zdobył on Nagrodę Obywateli w ramach Unijnych Nagród Zrównoważonej Energii 2021, jest utworzona w jego ramach sieć interesariuszy. Sieć zrzesza krajowe platformy energetyczne z Niemiec, Włoch, Litwy i Hiszpanii.

„Nasze działania na rzecz zaangażowania interesariuszy pozwoliły nam zidentyfikować wszelkie potencjalne wyzwania związane z wdrażaniem systemów finansowania rachunkowego w każdym z krajów”, tłumaczy González. „Miało to kluczowe znaczenie dla zrozumienia specyficznej sytuacji każdego kraju i opracowania zestawu skutecznych rozwiązań”.

Jednym z takich rozwiązań jest narzędzie wyceny renowacji energetycznych. „Pozwala ono w prosty sposób określić energetyczną i ekonomiczną wykonalność renowacji energetycznej w wybranej grupie budynków”, mówi González.

Narzędzie, które ma wkrótce doczekać się wersji online, spotkało się z dużym uznaniem zarówno ze strony przedsiębiorstw energetycznych, jak i podmiotów finansujących.

Wejście na nowe rynki

Mimo że prace nad systemem Ren-on-Bill wciąż trwają, przyczynił się on już do wdrożenia finansowania rachunkowego na dużą skalę. „Udało się rozwiązać wiele wątpliwości, jakie towarzyszyły tym mechanizmom finansowania na początku projektu”, dodaje González.

Dzięki dołączeniu kolejnych przedsiębiorstw energetycznych i podmiotów finansujących projekt wykorzystuje obecnie swoją rozległą sieć, aby powtórzyć ten sukces na kolejnych rynkach. „Opracowane w projekcie rozwiązania są skonstruowane tak, aby można je było łatwo powielić”, twierdzi González. „W związku z tym będziemy nadal naciskać na wdrożenie systemów finansowania rachunkowego jako sposobu na zwiększenie bardzo potrzebnego wskaźnika renowacji europejskich zasobów budowlanych w zakresie efektywności energetycznej”.

PROJEKT

Ren-on-Bill – Residential Building Energy Renovations with On-Bill Financing

KOORDYNOWANY PRZEZ

Creara Consultores (Hiszpania)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/847056/pl

STRONA PROJEKTU

renonbill.eu

Zielone kredyty hipoteczne zwiększają popyt na energooszczędne domy

Zarówno właściciele domów, jak i banki niechętnie inwestują duże kwoty w budownictwo energooszczędne, ale wkrótce powinno się to zmienić. Projekt SMARTER zmienia podejście tych podmiotów dzięki kompleksowym kryteriom ekologicznym i ambitnemu modelowi przyznawania kredytów hipotecznych.

Budowanie ekologicznych domów jest dla właścicieli nieruchomości w całej Europie nie tyle wyzwaniem technicznym, co finansowym. Bez zaangażowania instytucji finansowych budynki energooszczędne nigdy nie osiągną swojego pełnego potencjału, pomagającego w realizacji celów klimatycznych UE.

„Czas zacząć odpowiedzialnie pożyczać i mądrze budować”, mówi Steven Borncamp, dyrektor projektu w rumuńskiej radzie ds. budownictwa ekologicznego (Romania Green Building

Council) i koordynator projektu SMARTER. „Często uważa się, że kupno ekologicznego domu przynosi korzyści finansowe w dłuższej perspektywie. Ale prawda jest taka, że rozwiązanie to zapewnia natychmiastowe korzyści, już od pierwszego miesiąca posiadania”.

Celem projektu SMARTER jest to, aby przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przychylniej patrzeć na bardziej ekologiczne domy. Aby osiągnąć ten cel, zespół starał się tłumaczyć korzyści

płynące z działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i pomóc rodzinom zrozumieć, jak się do nich przyłączyć. Pomógł też inwestorom i deweloperom zrozumieć kryteria efektywności energetycznej i zademonstrować je kupcom domów.

Rady ds. budownictwa ekologicznego utworzone w ramach projektu opracowały kompleksowe zielone certyfikaty, które dają bankom gotową i wiarygodną odpowiedź na pytanie „Czy finansowany przez nas dom jest ekologiczny i odporny na zmianę klimatu?”. „Stworzyliśmy wiarygodny, ambitny, ale dostępny model umożliwiający definiowanie zielonych kredytów hipotecznych spełniający kryteria środowiskowe, których potrzebuje nasza planeta i obywatele”, tłumaczy Borncamp.

Zespół SMARTER przeprowadził badania nad związkiem ryzyka finansowego z ekologicznymi i nieekologicznymi domami oraz przyczynił się do realizacji dużej liczby projektów, które spełniają holistyczne zielone kryteria wymagane przez ich certyfikaty. „Przedstawiliśmy bardzo przekonujący argument, że przy rozpatrywaniu ekologicznych projektów finansowych banki powinny wymagać spełnienia wyśrubowanych kryteriów efektywności energetycznej i innych kryteriów środowiskowych”, dodaje Borncamp.

Od rozpoczęcia w 2019 roku projekt SMARTER sprawił, że zielone finansowanie stało się dla banków obszarem wymagającym szybkiej reakcji, zamiast dziedziną, którą chciały tylko obserwować. Pomimo wahań i niepewności związanych z pandemią udało się certyfikować lub objąć procesem certyfikacji 74 projekty o łącznej wartości 3,35 mld euro. Zdaniem Borncampa potwierdza to, że budownictwo ekologiczne wcale nie jest, jak to się czasem uważa, jedynie niszą rynkową.

Projekt początkowo skupiał się na 12 europejskich krajach, ale w ostatnim czasie został rozszerzony na Brazylię, Kolumbię, Indonezję, Mołdawię i Maroko. Kolumbia i Mołdawia jako pierwsze uruchomiły programy zielonych kredytów hipotecznych z wykorzystaniem narzędzi SMARTER, a pozostałe kraje poszły w ich ślady z końcem 2021 roku.

Często uważa się, że kupno ekologicznego domu przynosi korzyści finansowe w dłuższej perspektywie. Ale prawda jest taka, że rozwiązanie to zapewnia natychmiastowe korzyści, już od pierwszego miesiąca posiadania.

Dwie platformy, jeden cel

W ramach projektu powstały dwie główne platformy: platforma inwestycji w ekologiczne domy (Green Homes Investment Platform) oraz ekosystem dostawców rozwiązań w zakresie ekologicznych domów (Green Homes Solution Providers).

W przypadku pierwszej z nich zainteresowane podmioty mogą śledzić rozwój w zakresie finansowania ekologicznego budownictwa mieszkaniowego. „Na platformie można znaleźć aktualne badania nad wpływem ekologicznych rozwiązań na ryzyko i wyniki finansowe, kluczowe zmiany będące przedmiotem zainteresowania społeczności bankowych i inwestycyjnych, a nawet informacje na temat bieżących projektów mieszkaniowych”, zauważa Borncamp.

Dругa z nich, Green Homes Solution Providers, to z kolei ekosystem firm świadczących usługi, dostarczających materiały, technologie i inne produkty niezbędne do realizacji projektów ekologicznego budownictwa mieszkaniowego. Jest to świetne rozwiązanie dla właścicieli domów, które dodatkowo pomaga firmom w mgnieniu oka zwiększyć liczbę potencjalnych przyszłych projektów.

PROJEKT

SMARTER – SMARTER Finance for Families – Improving Citizens' Health, Comfort and Financial Well-Being by Supporting Banks, Residential Investors and Solution Providers with Green Homes and Green Mortgage programs

KOORDYNOWANY PRZEZ

Rada ds. Budownictwa Ekologicznego (Rumunia)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/847141/pl

STRONA PROJEKTU

c2e2.unepdtu.org/smarter

Innowacyjny instrument finansowy może przyspieszyć gruntowną renowację łotewskich budynków z czasów radzieckich

Dzięki stworzeniu całkowicie nowego instrumentu finansowego, umożliwiającego długoterminowe finansowanie na przystępnych warunkach i zasadach, projekt SUNShINE pokonał główne bariery stojące na przeszkodzie renowacji mających zapewnić budynkom energooszczędność. Trwające projekty renowacyjne mają na celu zmniejszenie zużycia energii nawet o 60 %.

Radziecka architektura mieszkaniowa nie była zbyt okazała. Od lat 50. do końca lat 80. XX w. w całej Europie Wschodniej wzniesiono masę tanich budynków mieszkalnych zwanych chruszczówkami, a czas nie działa na ich korzyść. Na Łotwie, na przykład, stan większości budynków pogarsza się w niepokojącym tempie, pomimo dotacji. „Bez znacznego przyspieszenia tempa

renowacji większość budynków wielorodzinnych stanie się niezdatna do zamieszkania”, mówi Marika Roša z Ryskiego Uniwersytetu Technicznego.

Podczas budowy tych budynków nie przejmowano się także efektywnością energetyczną. Ten stan rzeczy uległ jednak zmianie.

Budynki te zazwyczaj zużywają od 50 do 60 % więcej energii, niż jest to konieczne, podczas gdy UE dąży do zmniejszenia zużycia energii w budynkach o co najmniej 32,5 % do roku 2030. Dlaczego więc nie zająć się obiema tymi kwestiami jednocześnie?

„Renowacja istniejącego budynku pochłania mniej niż jedną czwartą kosztów budowy nowego. Może ona przyczynić się do osiągnięcia wysokiego standardu efektywności energetycznej na co najmniej kolejne 30 lat, a mieszkańcy mogą pozostać w swoich domach na czas realizacji prac”, wyjaśnia Roša. Właśnie to proponowane jest w ramach projektu SUNSHINE (Save your bUildiNg by SaViNg Energy – towards 2020m2 of deeply renovated multifamily residential buildings), który zrzesza łotewskich interesariuszy.

*Bez znacznego przyspieszenia
tempa renowacji większość
budynków wielorodzinnych
stanie się niezdatna do
zamieszkania.*

Projekt ten umożliwił pomyślną realizację 31 projektów na Łotwie za łączną kwotę 25,5 miliona euro. Dziewięć z nich jest już na zaawansowanym etapie rozwoju, a pozostałe powinny zostać ukończone w ciągu najbliższych dwóch lat. LABEEF przejął na przykład portfel sześciu budynków od partnera projektu RenEsco. Jak zaznacza Roša, każda umowa o poprawę efektywności energetycznej odpowiada 20-letniemu projektowi. „Każdego roku w ramach projektu należy dostarczyć raport z pomiarów i weryfikacji”, zauważa.

Stworzono również stronę internetową, która ma pomóc przedsiębiorstwom usług energetycznych i właścicielom budynków wielorodzinnych w rozwoju ich projektu zgodnie ze standardowym procesem. Zmniejsza to koszty transakcji, stymuluje rozwój rynku oraz dostarcza narzędzi i wytycznych przedsiębiorstwom usług energetycznych zainteresowanym gruntowną renowacją budynków mieszkalnych.

Nowy instrument finansowy

Dzięki stworzeniu całkowicie nowego instrumentu finansowego, umożliwiającego długoterminowe finansowanie na przystępnych warunkach i zasadach, projekt pokonuje główne bariery stojące na przeszkodzie renowacji mających zapewnić budynkom energooszczędność. Zalicza się do nich fakt, że takie renowacje zazwyczaj kosztowałyby więcej, niż właściciele skłonni są zapłacić, że oszczędności na kosztach energii nie pokrywają w pełni kosztów inwestycji, a także że renowacja niekoniecznie jest dla nich kwestią priorytetową.

Projekt SUNSHINE oferuje znormalizowaną, długoterminową umowę w zakresie gruntownej renowacji mającej na celu poprawę efektywności energetycznej. Przedsiębiorstwa usług energetycznych prowadzą bezpośrednie rozmowy z właścicielami mieszkań i dokładnie rozumieją, za co płać. „Kluczową kwestią, nad którą pracowaliśmy, była przejrzystość struktury opłat w ramach znormalizowanej umowy o poprawę efektywności energetycznej. Umowa zapewnia również jasne gwarancje związane z efektywnością energetyczną, klimatem wewnętrznym i wydajnością, a także nowe praktyki w zakresie konserwacji. Zamiast działać dopiero na podstawie reklamacji, przedsiębiorstwa usług energetycznych przechodzą teraz do zaplanowanych wcześniej czynności serwisowych”, dodaje Roša. Ponadto w ramach projektu zajęto się istotną barierą uniemożliwiającą przedsiębiorstwom usług energetycznych angażowanie się w projekty modernizacji energetycznej: poprawiono ich zdolność bilansową do realizacji większej liczby projektów. W ramach projektu SUNSHINE utworzono łotewski ośrodek ds. efektywności energetycznej budynków (ang. Latvian Building Energy Efficiency Facility, LABEEF), którego celem jest przejęcie należności z tytułu umów o poprawę efektywności energetycznej, a tym samym zmniejszenie zadłużenia w bilansach przedsiębiorstw usług energetycznych.

Poza tymi osiągnięciami projekt SUNSHINE zapewnił wysokie standardy jakości renowacji, miejsca pracy i możliwości stabilnej pracy w sektorze budowlanym oraz rozwiązanie przyciągające prywatne środki finansowe. Pomoże on w zabezpieczeniu istniejących budynków mieszkaniowych na najbliższe 30 lat, a także wesprze cele UE w zakresie Zielonego Ładu, w szczególności realizowaną w jego ramach falę renowacji. „Przed nami długa i trudna droga”, mówi Roša. „Ale mimo to nasz zespół z pewnością dowiódł skalowalności naszego rozwiązania”.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury Results Pack na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku.

PROJEKT

SUNSHINE – Save your bUildiNg by SaViNg Energy – towards 2020m2 of deeply renovated multifamily residential buildings

KOORDYNOWANY PRZEZ

Ryski Uniwersytet Techniczny (Łotwa)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

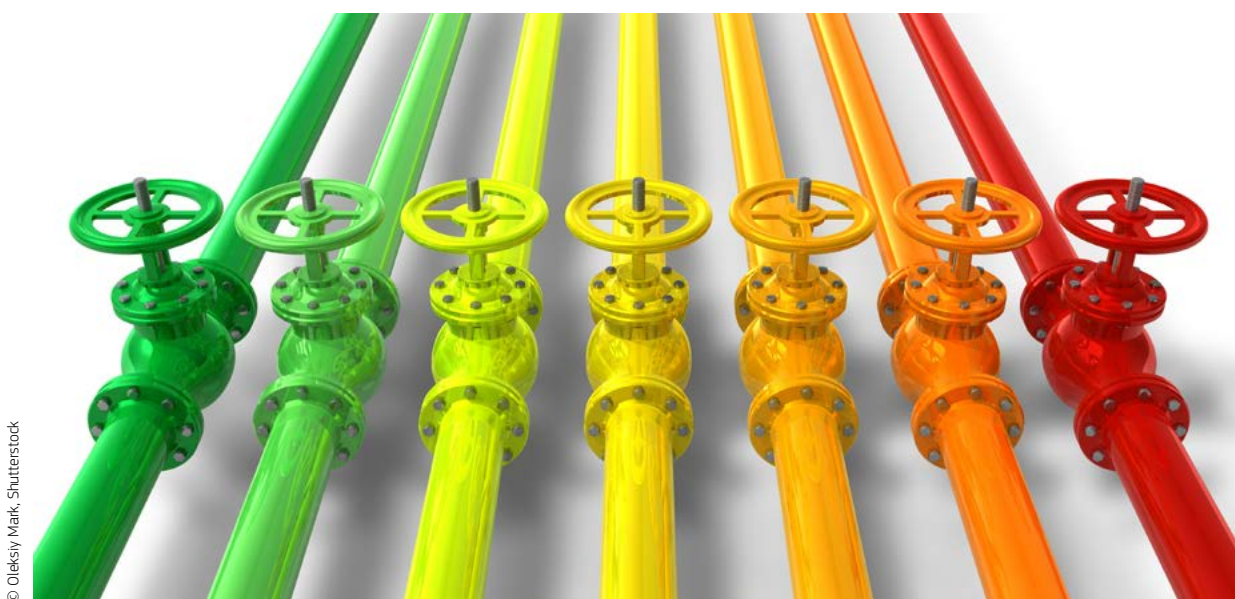
cordis.europa.eu/project/id/649689/pl

STRONA PROJEKTU

sharex.lv

Innowacyjne rozwiązanie finansowe na potrzeby inwestycji na średnią skalę w zakresie efektywności energetycznej / energii odnawialnej w przemyśle

Dzięki nowemu rozwiązaniu opracowanemu w ramach projektu TrustEE małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odcięte od dostępu do inwestorów mają teraz szansę na realizację swoich projektów w zakresie efektywności energetycznej i energii odnawialnej. Platforma zapewnia dostęp do technologii, oceny technicznej i finansowania. Znacznie zmniejsza to ryzyko dla wszystkich zainteresowanych stron.

Właściciele MŚP chcący zainwestować w niskoemisyjne lub energooszczędne procesy produkcyjne mają zazwyczaj problemy z uzyskaniem wsparcia od inwestorów. Jest to dość powszechne zjawisko. Mimo że technologia ta pozwala zaoszczędzić do 10% energii i zaspokoić 50% pozostałego zapotrzebowania ze źródeł

odnawialnych (w zależności od technologii), uzyskanie inwestycji osób trzecich nie jest łatwe.

Istnieje wiele powodów tego braku entuzjazmu. Bankom i inwestorom brakuje fachowej wiedzy technicznej, koszty transakcji

są wysokie, a projekty często nie mają niezbędnych gwarancji kredytowych ani gwarancji uzyskania określonej wydajności. Co gorsza, brak jest zarówno znormalizowanych procedur, jak i norm przemysłowych.

„Pomimo dobrze przemyślanego projektu nie udaje się osiągnąć celu w postaci energii odnawialnej i efektywności energetycznej. Ze względu na brak wiedzy technicznej w zakresie energii odnawialnej / efektywności energetycznej ryzyko jest na ogół oceniane jako zbyt wysokie”, mówi Christoph Brunner, dyrektor generalny firmy AEE INTEC i koordynator projektu TrustEE (Innovative market based Trust for Energy Efficiency investments in industry).

Od oceny do inwestycji

Projekt TrustEE obchodzi te problemy dzięki nowemu, dostosowanemu do potrzeb rozwiązaniu wspierającemu inwestorów. Zamiast zostawiać ich z informacjami, których nie rozumieją, zespół projektu TrustEE zajmuje się całym procesem. Bada on projekty dotyczące efektywności przemysłowej i energii odnawialnej, następnie optymalizuje je poprzez ocenę techniczną, a także oferuje elastyczne możliwości refinansowania. Platformę stworzono specjalnie z myślą o projektach, które Brunner nazywa projektami średniej klasy. Obejmują one projekty, które nie mają dostępu do prawie żadnego zewnętrznego źródła finansowania, charakteryzują się niską efektywnością energetyczną / wydajnością energii odnawialnej i brakiem konkretnej wiedzy fachowej, ale są zaangażowane w dekarbonizację przemysłu.

„Jeśli ocena projektu będzie pozytywna, zostanie się on do portfolio TrustEE. Platforma obejmuje już energię ciepłą ze źródeł odnawialnych, ciepło procesowe czerpane ze słońca, biomasę i biogaz. Projekty pomp ciepła są już gotowe do realizacji, a wkrótce powstaną zoptymalizowane systemy sterowania fotowoltaiką i inne technologie”, dodaje Brunner.

Po raz pierwszy w tym sektorze pojedyncze narzędzie odpowiada za rozwój, ocenę i finansowanie projektów. Proces ten skutkuje znacznym zmniejszeniem ryzyka

dla wszystkich zainteresowanych stron: użytkownik końcowy z sektora przemysłu uzyskuje dostęp do rozwiązań niskiego ryzyka w zakresie efektywności energetycznej / energii odnawialnej o niewielkim wpływie na ich bilans; dostawcy technologii mogą

forsować swoje rozwiązania i przygotować kapitał na nowe projekty; natomiast inwestorzy ufający „znakowi TrustEE” mogą wreszcie włączyć do swojego portfela atrakcyjne projekty z zakresu efektywności energetycznej / energii odnawialnej.

Aby zapewnić sukces komercyjny platformy, we wszystkie fazy projektu zaangażowane były trzy grupy zainteresowanych stron. „Otrzymane od nich informacje zwrotne pozwoliły na stałe udoskonalanie koncepcji TrustEE i obsługę zgłoszonych projektów. Dodatkowo były one zaangażowane w ciągłe testowanie i dalszy rozwój platformy TrustEE”, wyjaśnia Brunner. „Końcowe rozwiązania i wyniki projektu odpowiadają ich potrzebom i jesteśmy przekonani, że nasze podejście przyczyni się znacząco do dekarbonizacji przemysłu”.

Konsorcjum pracuje teraz nad komercjalizacją swoich rozwiązań. Narzędzie sekurytyzacyjne projektu TrustEE (które służy do nabywania należności i zamiany je na zielone obligacje i transze oferowane inwestorom na rynkach kapitałowych) jest gotowe do wdrożenia, natomiast rozwiązanie do oceny zostało przeniesione na platformę komercyjną o wartości inwestycyjnej powyżej 10 milionów euro. „Ogólnie rzecz biorąc, TrustEE jest dwukierunkowym podejściem, znormalizowanym sposobem oceny projektów stanowiącym podstawę innowacyjnego finansowania. Wdrożone technologie z zakresu efektywności energetycznej / energii odnawialnej będą w nadchodzących miesiącach stale rozszerzane poza projektem”, podsumowuje Brunner.

Plany komercyjne skupią się najpierw w szczególności na Austrii, Niemczech i Szwecji, a następnie zostaną rozszerzone na inne kraje europejskie i państwa trzecie.

INFORMACJA: Artykuł jest przedrukiem z broszury *Results Pack na temat prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej z 2020 roku*.

PROJEKT

TrustEE – Innovative market based Trust for Energy Efficiency investments in industry

KOORDYNOWANY PRZEZ

AEE INTEC (Austria)

FINANSOWANIE W RAMACH

Horizon 2020-ENERGY

ARKUSZ INFORMACYJNY CORDIS

cordis.europa.eu/project/id/696140/pl

STRONA PROJEKTU

trust-ee.eu

Ogólnie rzecz biorąc, TrustEE jest dwukierunkowym podejściem, znormalizowanym sposobem oceny projektów stanowiącym podstawę innowacyjnego finansowania. Wdrożone technologie z zakresu efektywności energetycznej / energii odnawialnej będą w nadchodzących miesiącach stale rozszerzane poza projektem.

Forum Zrównoważonych Inwestycji Energetycznych już od pierwszej edycji w 2016 roku współpracuje z krajowymi interesariuszami na rzecz zwiększania dostępu do finansowania inwestycji w dziedzinie zrównoważonej energii.

W ramach Forum Zrównoważonych Inwestycji Energetycznych organizowane są wydarzenia w całej UE, podczas których prezentowane są najlepsze praktyki w zakresie rozwoju projektów i programów inwestycyjnych w dziedzinie zrównoważonej energii. Forum jest także okazją do nawiązania dialogu z sektorem finansowym, organami publicznymi i wszystkimi interesariuszami zaangażowanymi w realizację inwestycji w dziedzinie zrównoważonej energii. Do tej pory Komisja Europejska (DG ds. Energii i CINEA) zorganizowała ponad 40 wydarzeń we współpracy z przedstawicielami krajowymi.

Wydarzenia w ramach Forum Zrównoważonych Inwestycji Energetycznych skupiają się na inwestycjach w zakresie poprawy efektywności energetycznej w budynkach publicznych i mieszkalnych oraz wśród MŚP i w sektorze przemysłowym. Omawiane podejścia obejmują wdrażanie instrumentów finansowych łączących finansowanie publiczne z prywatnym, pomoc w opracowywaniu projektów oraz wprowadzenie zagadnienia efektywności energetycznej do sektora finansowego. Forum wspiera realizację szeregu działań inicjowanych przez UE, w tym krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, długoterminowych strategii renowacji, planów odbudowy i zwiększania odporności, a także wdrażanie nowych unijnych programów finansowania i inicjatyw finansowych.

Obecny kontrakt Forum Zrównoważonych Inwestycji Energetycznych potrwa do grudnia 2023 roku.

Więcej informacji:

- Forum Zrównoważonych Inwestycji Energetycznych: bit.ly/EU_SEIF
- Krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu: bit.ly/EU_NEACP
- Długoterminowe strategie renowacji: bit.ly/EU_LTRST
- Krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności: bit.ly/EU_NRARP

EEFIG Grupa Instytucji Finansowych ds. Efektywności Energetycznej

Grupa Instytucji Finansowych ds. Efektywności Energetycznej (EEFIG) powstała w 2013 roku na wniosek Dyrekcji Generalnej ds. Energii Komisji Europejskiej oraz Inicjatywy Finansowej Programu Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska. EEFIG angażuje się w działania, których celem jest przyspieszenie wdrażania prywatnego finansowania na potrzeby efektywności energetycznej. Opracowując polityki i rozwiązania rynkowe, EEFIG dąży do zwiększenia skali inwestycji w dziedzinie efektywności energetycznej w całej Europie. Działania grupy nie byłyby skuteczne bez zaangażowania jej członków – EEFIG skupia ponad 300 osób z ponad 200 organizacji obejmujących publiczne i prywatne instytucje finansowe, przedstawicieli przemysłu i ekspertów z branży.

bit.ly/EU_EEFIG

CORDIS Results Pack

Broszura dostępna online w sześciu wersjach językowych: cordis.europa.eu/article/id/422225/pl

Opublikowano

na zlecenie Komisji Europejskiej przez CORDIS:
Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2, rue Mercier
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

cordis@publications.europa.eu

Koordinacja wydawnicza

Birgit BEN YEDDER, Staffan VOWLES

Zastrzeżenie prawne

Udostępnione online informacje o projektach oraz odnośniki opublikowane w bieżącym wydaniu broszury CORDIS Results Pack są poprawne w momencie przekazania publikacji do druku. Urząd Publikacji nie ponosi odpowiedzialności za nieaktualne informacje ani strony internetowe, które nie są już aktywne. Urząd Publikacji ani żadna osoba działająca w jego imieniu nie odpowiada za ewentualny sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszej publikacji ani za jakiegokolwiek błędy, które mogą pozostawać w tekstach pomimo staranności, z jaką są przygotowywane

Technologie przedstawione w niniejszej publikacji mogą być objęte prawami własności intelektualnej.

Niniejsza broszura Results Pack jest wynikiem współpracy pomiędzy CORDIS i Europejską Agencją Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska.

Print	ISBN 978-92-78-42722-1	doi:10.2830/627038	ZZ-AK-21-014-PL-C
HTML	ISBN 978-92-78-42719-1	doi:10.2830/388353	ZZ-AK-21-014-PL-Q
PDF	ISBN 978-92-78-42723-8	doi:10.2830/644855	ZZ-AK-21-014-PL-N

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022

© Unia Europejska, 2022

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji Europejskiej reguluje decyzja 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystywanie lub powielanie zdjęć i innych materiałów, co do których Unii Europejskiej nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw.

Zdjęcie na okładce: © Unia Europejska, 2022

CINEA – agencja realizująca Zielony Ład

Za zarządzanie wszystkimi projektami przedstawianymi w tym wydaniu broszury Results Pack odpowiada CINEA, Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska. Dewizą tej powołanej przez Komisję Europejską instytucji jest „Finansowanie zielonej przyszłości Europy”. CINEA ma czynny wkład w realizację europejskiego Zielonego Ładu – realizuje wybrane części finansowanych ze środków Unii Europejskiej programów w zakresie transportu, energetyki, działań na rzecz klimatu, środowiska, a także rybołówstwa morskiego i akwakultury. Obecnie CINEA zarządza instrumentem finansowym „Łącząc Europę” 2 (Transport i Energia), klastrem Klimat, Energia i Mobilność programu „Horyzont Europa”, programem LIFE, Funduszem Innowacji, Europejskim Funduszem Morskim, Rybackim i Akwakultury, mechanizmem finansowania energii odnawialnej oraz instrumentem pożyczkowym na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Agencja stara się także zmaksymalizować efekt synergii między tymi programami z myślą o przyniesieniu możliwie dużych korzyści obywatelom Unii oraz wspieraniu wzrostu gospodarczego.

CINEA pracuje obecnie nad realizacją założeń programu „Horyzont 2020” w zakresie dwóch wyzwań społecznych: bezpiecznej, ekologicznej i efektywnej energii oraz inteligentnego, ekologicznego i zintegrowanego transportu. Na każdym etapie realizacji programu i cyklu trwania projektu – od zaproszenia do składania wniosków przez ocenę projektu i przyznanie wsparcia finansowego po kontrolę wdrożenia projektu i wykorzystania przyznanych funduszy – CINEA zapewnia odpowiednie usługi techniczne i finansowe.

Działanie agencji przekłada się na zwiększenie widoczności możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze strony UE oraz promocję wyników projektów. CINEA wspiera też działania potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów, umożliwiając im korzystanie ze swojego doświadczenia w skutecznej realizacji programów.

Więcej informacji można znaleźć na stronie agencji CINEA: cinea.ec.europa.eu/index_pl

Zachęcamy do śledzenia nas także w mediach społecznościowych!

@CINEA_EU
@CleanEnergy_EU

@CINEA

@CINEATube

BROSZURA RESULTS PACK NA TEMAT NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ – WYDANIE DRUGIE

Unia Europejska dąży do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku. Nowa broszura CORDIS Results Pack przedstawia 14 projektów badawczych, które powstały z myślą o tym, by pomagać decydentom, przedsiębiorstwom i społeczeństwu podejmować świadome wybory dotyczące odchodzenia od paliw kopalnych oraz budowania bardziej ekologicznej i sprawiedliwej przyszłości dla Europy.

Broszura jest dostępna pod adresem:
cordis.europa.eu/article/id/418144/pl

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Zachęcamy do śledzenia nas także w mediach społecznościowych!
facebook.com/EUresearchResults
twitter.com/CORDIS_EU
youtube.com/CORDISdotEU
instagram.com/eu_science

PL